

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНИЙ ФАКУЛЬТЕТ**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Декан соціально-гуманітарного факультету

Оксана ГОМОТЮК

«31» серпня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

В.о. проректора з науково-педагогічної роботи

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

«31» серпня 2023 р.

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор Навчально-наукового інституту новітніх освітніх технологій

Святослав ПИТЕЛЬ

«31» серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

з дисципліни «**ФОТОЖУРНАЛІСТИКА**»

ступінь вищої освіти – **перший (бакалаврський)**

галузь знань – **06 «Журналістика»**

спеціальність – **061 «Журналістика»**

освітньо-професійна програма – **Правова журналістика**

кафедра інформаційної та соціокультурної діяльності

Форма навчання	Курс	Семестр	Лекції (год.)	Практ. (год.)	ІРС (год.)	Тренінг, КПЗ (год.)	Самост. робота студ. (год.)	Разом (год.)	Екзамен (сем.)
Денна	3	5	28	28	3	8	83	150	5
Заочна	3	5	8	4	-	-	138	150	5

31.08.2023

**Тернопіль – ЗУНУ
2023**

Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки бакалавра галузі знань 06 «Журналістика» спеціальності 061 «Журналістика», затвердженої Вченою радою ЗУНУ, протокол № 9 від 26.05.2021 р.

Робочу програму розробила викладач кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності Світлана МИЧКО

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри інформаційної та соціокультурної діяльності, протокол № 1 від 28.08.2023 р.

Завідувач кафедри
кандидат історичних наук, доцент

Ірина НЕДОШИТКО

Розглянуто та схвалено групою забезпечення спеціальності 061 Журналістика, протокол № 1 від 28.08.2023 р.

Керівник групи
забезпечення спеціальності,
кандидат наук
із соціальних комунікацій

Людмила КОМНІЯРСЬКА

Гарант ОПІ,
кандидат наук
із соціальних комунікацій

Людмила КОМНІЯРСЬКА

СТРУКТУРА РОБОЧОЇ ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ФОТОЖУРНАЛІСТИКА»

1. 1. ОПИС ДИСЦИПЛІНИ «ФОТОЖУРНАЛІСТИКА»

Дисципліна – «Основи медіавиробництва»	Галузь знань, спеціальність, ступінь вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 06 «Журналістика»	Обов'язкова дисципліна циклу загальної підготовки Мова навчання –українська
Кількість залікових модулів – 4	Спеціальність: 061 «Журналістика»	Рік підготовки: Денна – 3 Заочна – 3 Семестр: Денна – 5 Заочна – 5
Кількість змістових модулів – 2	Освітньо-професійна програма: «Правова журналістика»	Лекції: Денна– 28 год. Заочна – 8 год. Практичні заняття: Денна– 28 год. Заочна – 4 год.
Загальна кількість годин – 150	Ступінь вищої освіти – перший (бакалаврський)	Самостійна робота: Денна – 83 год. Заочна – 138 год. Тренінг, КПЗ: Денна – 8 год. Індивідуальна робота – 3 год.
Тижневих годин – 8 з них аудиторних – 4		Вид підсумкового контролю – екзамен

2. МЕТА Й ЗАВДАННЯ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ «ФОТОЖУРНАЛІСТИКА»

2.1. Мета вивчення дисципліни

Курс «Фотожурналістика» є обов'язковою дисципліною професійної підготовки журналістів кваліфікаційного рівня «бакалавр», призначений для вивчення особливостей роботи журналіста в мас-медіа.

«Фотожурналістика» – навчальна дисципліна, націлена на формування у майбутніх журналістів навичок журналістської діяльності, формування їх професійної позиції через інтерпретацію теоретичних і практико-орієнтованих, технологічних знань. Основними перевагами дисципліни є практична спрямованість та формування вмінь осмислювати питання професійної журналістики. Курс присвячений вивченню теоретичних та практичних засад фотожурналістики як специфічної прикладної дисципліни у медіасистемі, візуально-графічній культурі та мистецтві в цілому. В рамках курсу вивчається історія становлення фотографічної справи, її еволюцію з царини мистецтва у журналістику, сучасні процеси масової комунікації. Розглядаються основні жанри фотографування, технічні прийоми їх виконання, в т.ч. на етапах підготовки до зйомки та постобробки отриманих зображень. Під час опанування дисципліни студентам пропонується на практиці випробувати здобуті теоретичні знання, напрацювати професійні навички та вміння, які необхідні фотокореспонденту, фотографу, фотохудожнику під час повсякденної фахової діяльності. Також приділяється увага взаємодії фотографії з іншими формами інформації та видами медіа, що використовуються у сучасних масових комунікаціях.

Метою навчальної дисципліни «Фотожурналістика» є формування у студента системи знань про фотожурналістику та вироблення практичних вмінь і навичок роботи як фотокореспондента.

2.2. Завдання вивчення дисципліни:

1. Сформулювати основні теоретичні знання з фотожурналістики.
2. Розкрити специфіку дисципліни в системі інших дисциплін ВНЗ, порівняти та уніфікувати знання з журналістського фаху.
3. Узагальнити досвід фотожурналістики у редакціях періодичних видань, новітніх онлайн-медіа.
4. Визначити роль фотографії у журналістиці та візуальній культурі.
5. Отримати знання та вміння, необхідні для фотографування, подальшої роботи з фотографією у професійній діяльності.
6. Вивчити основні етапи творчого процесу під час роботи над фотоматеріалом.
7. Вивчити жанрову специфіку фотографії, її створення та поширення, використання у масово-комунікаційних процесах.
8. Дослідити розмаїття засобів та прийомів фотографування.
9. Сформулювати навички проектної роботи у візуальній культурі.
10. Вміти формувати інформаційний контент та використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для створення грамотного медіапродукту.

2.3. Назва та опис компетентностей, формування яких забезпечує :

ЗК 01. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

СК 03. Здатність створювати медіапродукт

2.4. Передумови для вивчення дисципліни

Курс «Фотожурналістика» базується на дисципліні «Теорія і практика журналістської діяльності».

2.5. Результати навчання:

ПР01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань.

ПР15. Створювати грамотний медіапродукт на задану тему, визначеного жанру, з урахуванням каналу поширення чи платформи оприлюднення.

3. ЗМІСТ ДИСЦИПЛІНИ
«ФОТОЖУРНАЛІСТИКА»
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1
ТЕХНІКА ФОТОГРАФІЇ

Тема 1

Вступ, предмет і мета курсу

1. Основи фотожурналістики як наукової дисципліни.
2. Фотожурналістика та її складові.
3. Зміст основних понять та основні проблеми фотожурналістики.

Тема 2

Фотомистецтво та фотожурналістика

1. Фотомистецтво як один із різновидів художньої творчості.
2. Фотомистецтво та фотожурналістика – відмінне та спільне.
3. Розвиток фотожурналістики в Україні.

Тема 3

Історичні аспекти фотографії

1. Перші кроки у створенні фотозображення. Від Арістотеля до Ньєпса.
2. Основні етапи розробки технології фотографії.

Тема 4

Кольорова фотографія як етап розвитку фотомистецтва

1. Кольорова фотографія як новий виток у розробці нових фотографічних технологій.
2. Камера: основні елементи управління. Затвор камери, ісо, діафрагма – складові творчості і технічно грамотного знімка.

Тема 5

Фотографія і засоби масової інформації. Становлення фотожурналістики

1. Фотографія як один із засобів передачі інформації в ЗМІ.
2. Розвиток фотожурналістики як одного з напрямків журналістської діяльності.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ФОТОРЕПОРТЕРА ТА ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ
ВИДОВИЩА

Тема 6

Фоторепортаж і фотодокументалістика. Тотожність понять

1. Поняття фотодокументалістики, фоторепортажу та прес-фотографії і їх постійний рух відносно одне одного.
2. Радикальні зміни жанрів за третину 20 століття.

Тема 7

Принципи і функції фотожурналістики. Професія – фоторепортер

1. Основні функції та принципи фотожурналістики як окремого виду журналістської діяльності в ЗМІ.
2. Професія – фоторепортер, основні напрямки діяльності фотожурналіста над матеріалом, основні відмінності фотожурналістики і журналістики.

Тема 8

Етичний кодекс фотожурналіста

1. Моральний аспект в роботі фотожурналіста.
2. Труднощі та тонкощі в стосунках між фотожурналістом та його об'єктами. Контроль за фотографією з боку автора.

Тема 9

Поняття видовища. Класифікація видовищ

1. Зміст поняття видовища.
2. Як з фоторепортажу зробити видовище. Універсальний предмет видовища.
3. Значення слова «функція» в контексті поняття «видовища».
4. Зміст слова «художність».
5. Комунікативна функція видовища.

Тема 10

Жанрова палітра фотожурналістики. Нефотографічні ілюстрації. Особливості ілюстрування видань різних типів

1. Жанри в фотожурналістиці.
2. Основні фотоілюстрації та їх застосування при друкованні газетних видань. Їхні особливості та вплив на читача.
3. Жанр фоторепортажу.

Тема 11

Портретна зйомка

1. Портрет і штучне освітлення портрету. Архітектура і скульптура.
2. Спеціальні фотоапарати й об'єктиви для архітектурних зйомок. Інтер'єр.

Тема 12

Пейзажна зйомка

1. Пейзаж. Оцінка умов зйомки в залежності від атмосферних явищ.
2. Світлофільтри, які застосовуються в пейзажній зйомці. Натюрморт.
3. Жанрова фотографія. Зйомка дітей. Зйомка тварин і птахів. Репродукційна зйомка. Макро- і мікрозйомка. Зйомка з кіноекрана, екрана телевізора чи монітора комп'ютера. Багаторазова експозиція

Тема 13

Панорамна зйомка. Спортивна зйомка

1. Зйомка в умовах природи «полювання», зйомка архітектури, панорами.
2. Основні правила та сфера застосування. Особливості зйомки.

Тема 14

Перспективи розвитку фотографії

1. Поява цифрової фотокамери. Якість цифрового фото.
2. Плюси та мінуси цифрової фотографії.
3. Авторське бачення у цифровому фото.
4. Вплив новітніх технологій на розвиток фотографії.

(заочна форма навчання)

Тема	Кількість годин		
	Лекції	Практ. заняття	Самост. робота
Змістовий модуль 1. Техніка фотографії			
Тема 1. Вступ, предмет і мета курсу	-	-	
Тема 2. Фотомистецтво та фотожурналістика	-	-	10
Тема 3. Історичні аспекти фотографії	2	-	10
Тема 4. Кольорова фотографія як етап розвитку фотомистецтва	2	1	10
Тема 5. Фотографія і засоби масової інформації. Становлення фотожурналістики	-	-	10
Змістовий модуль 2. Особливості роботи фоторепортера та основні компоненти видовища			
Тема 6. Фоторепортаж і фотодокументалістика. Тотожність понять	2	1	10
Тема 7. Принципи і функції фотожурналістики. Професія – фоторепортер	-	-	10
Тема 8. Етичний кодекс фотожурналіста	-	-	10
Тема 9. Поняття видовища. Класифікація видовищ	-	-	10
Тема 10. Жанрова палітра фотожурналістики. Нефотографічні ілюстрації. Особливості ілюстрування видань різних типів	-	-	10
Тема 11. Портретна зйомка	-	-	10
Тема 12. Пейзажна зйомка	2	2	10
Тема 13. Панорамна зйомка. Спортивна зйомка	-	-	9
Тема 14. Перспективи розвитку фотографії	-	-	9
<i>Загалом</i>	8	4	138
<i>Підсумковий контроль</i>	Екзамен		

5. ТЕМАТИКА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ
ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1
ТЕХНІКА ФОТОГРАФІЇ
Практичне заняття №1

Тема: Вступ, предмет і мета курсу

1. Основи фотожурналістики як наукової дисципліни.
2. Фотожурналістика та її складові.
3. Зміст основних понять та основні проблеми фотожурналістики.

Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Перші спроби отримання фотознімків. Дагеротипи. Калотипія. Амбротипія. Феротипія. Стерелграфія.

Практичне заняття №2

Тема: Фотомистецтво та фотожурналістика

1. Фотомистецтво як один із різновидів художньої творчості.
2. Фотомистецтво та фотожурналістика – відмінне та спільне.
3. Розвиток фотожурналістики в Україні.

Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Технологічні та ідеологічні підходи до фотографування в США, Європі, Японії та на пострадянському просторі.

Практичне заняття №3

Тема: Історичні аспекти фотографії

1. Перші кроки у створенні фотозображення. Від Арістотеля до Ньепса.
2. Основні етапи розробки технології фотографії.

Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Нісепфор Непс та Луї Дагер – винахідники світлопису.

Практичне заняття №4

Тема: Кольорова фотографія як етап розвитку фотомистецтва

1. Кольорова фотографія як новий виток у розробці нових фотографічних технологій.
2. Камера: основні елементи управління. Затвор камери, ісо, діафрагма – складові творчості і технічно грамотного знімка.

Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Емоційність і виразність у кольоровій фотографії.
2. Технічне забезпечення фотокореспондента. Архівування та обробка фотознімків.

Практичне заняття №5

Тема: Фотографія і засоби масової інформації. Становлення фотожурналістики

1. Фотографія як один із засобів передачі інформації в ЗМІ.
2. Розвиток фотожурналістики як одного з напрямків журналістської діяльності.

Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Перші кроки фотожурналістики.
2. Перші спроби та перші фотожурналістські роботи.
3. Г. П. Шевченко – перший український етнофотограф. Поява фотографії у Львові 1839 році, її поширення Україною.

4. Історичні фотографічні центри України: Київ, Полтава, Чернігів, Харків, Скатононослав, Львів. Фотографічні листівка.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II. ОСОБЛИВОСТІ РОБОТИ ФОТОРЕПОРТЕРА ТА ОСНОВНІ КОМПОНЕНТИ ВИДОВИЩА

Практичне заняття №6

Тема: Фоторепортаж і фотодокументалістика. Тотожність понять

1. Поняття фотодокументалістики, фоторепортажу та прес-фотографії і їх постійний рух відносно одне одного.

2. Радикальні зміни жанрів за третину 20 століття.

Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Діафрагма і глибина різко зображувального простору (ГРЗП) – основний технічний засіб у творчості фотографа, фотокореспондента.

Практичне заняття №7

Тема: Принципи і функції фотожурналістики. Професія – фоторепортер

1. Основні функції та принципи фотожурналістики як окремого виду журналістської діяльності в ЗМІ.

2. Професія – фоторепортер, основні напрямки діяльності фотожурналіста над матеріалом, основні відмінності фотожурналістики і журналістики.

Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Урбаністичне фото. Фото на згадку. Специфіка робота фотоательє. Перші українські фотокореспонденти. Робота з пресою, театрами, масовими заходами.

Практичне заняття №8

Тема: Етичний кодекс фотожурналіста

1. Моральний аспект в роботі фотожурналіста.

2. Контроль за фотографією з боку автора.

Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Труднощі та тонкощі в стосунках між фотожурналістом та його об'єктами.

Практичне заняття №9

Тема: Поняття видовища. Класифікація видовищ

1. Зміст поняття видовища.

2. Як з фоторепортажу зробити видовище. Універсальний предмет видовища.

3. Значення слова «функція» в контексті поняття «видовища».

4. Зміст слова «художність».

5. Комунікативна функція видовища.

Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Зйомка камерою мобільного телефона і цифровим фотоапаратом.

Практичне заняття №10

Тема: Жанрова палітра фотожурналістики. Нефотографічні ілюстрації. Особливості ілюстрування видань різних типів.

1. Жанри в фотожурналістиці.

2. Основні фотоілюстрації та їх застосування при друкованні газетних видань. Їхні особливості та вплив на читача.
3. Жанр фоторепортажу.

Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Особливості сучасної фотографії: екстремальні теми, антиестетика, сюрреалістичний гламур.
2. Особливості сучасної фотографії в Україні.
3. Цифрова фотографія проти друкованої продукції. Постановочні фото проти натуралістичної зйомки.

Практичне заняття №11

Тема: Портретна зйомка

1. Портрет і штучне освітлення портрету. Архітектура і скульптура.
2. Спеціальні фотоапарати й об'єктиви для архітектурних зйомок. Інтер'єр.

Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Діафрагма. ГРЗП – використання цього прийому у фотозйомці.

Практичне заняття №12

Тема: Пейзажна зйомка

1. Пейзаж. Оцінка умов зйомки в залежності від атмосферних явищ.
2. Світлофільтри, які застосовуються в пейзажній зйомці. Натюрморт.
3. Жанрова фотографія. Зйомка дітей. Зйомка тварин і птахів.

Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Репродукційна зйомка. Макро- і мікрозйомка. Зйомка з кіноекрана, екрана телевізора чи монітора комп'ютера. Багаторазова експозиція

Практичне заняття №13

Тема: Панорамна зйомка. Спортивна зйомка

1. Зйомка в умовах природи «полювання», зйомка архітектури, панорами.
2. Основні правила та сфера застосування. Особливості зйомки.

Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Фотографія в сучасному мистецтві та медіарті.

Практичне заняття №14

Тема: Перспективи розвитку фотографії

1. Поява цифрової фотокамери. Якість цифрового фото.
2. Плюси та мінуси цифрової фотографії.
3. Авторське бачення у цифровому фото.

Питання, винесені на самостійне опрацювання

1. Вплив новітніх технологій на розвиток фотографії.
2. Комерціалізація фото. Сучасні фотоконкурси та бієнале.

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Методичні поради до організації самостійної роботи студента

Самостійна робота є основним засобом засвоєння студентами навчального матеріалу в позааудиторний час без участі викладача. Обсяг і зміст самостійної роботи визначається робочою програмою та робочим планом в межах встановленого обсягу годин із навчальної дисципліни, методичними вказівками викладача.

Самостійна робота студента забезпечується системою навчально-методичних засобів: конспектами лекцій викладача, підручниками, навчальними та методичними посібниками, монографічною літературою і періодикою, а також засобами самоконтролю (тестами, типовим пакетом контрольних завдань).

Навчальний матеріал, передбачений навчальним планом для засвоєння студентом в процесі самостійної роботи, вноситься на підсумковий контроль поряд з навчальними матеріалом, який опрацьовувався при проведенні навчальних занять.

Викладач проводить діагностику якості самостійної роботи студента на індивідуальних заняттях. Вони проводяться в позааудиторний час за окремим графіком, складеним кафедрою.

Самостійна робота студента проводиться за такими напрямками:

1. Підготовка до практичних (семінарських) занять:
 - вивчення лекційного матеріалу;
 - вивчення теми за підручниками і посібниками;
 - опрацювання рекомендованої монографічної літератури та періодики, передбаченої списком літератури;
 - опрацювання завдань до практичних (семінарських) занять.
2. Опрацювання програмних питань, що не розглядаються на навчальних заняттях і виносяться на самостійне опрацювання.
3. Ведення конспекту.
4. Підготовка до написання модульних контрольних робіт.
5. Підготовка до екзамену.

№ п/п	Тематика
1.	Перші спроби отримання фотознімків. Дагеротипи. Калотипія. Амбротипія. Феротипія. Стерелграфія.
2.	Технологічні та ідеологічні підходи до фотографування в США, Європі, Японії та на пострадянському просторі.
3.	Нісепфор Непс та Луї Дагер – винахідники світлопису.
4.	Емоційність і виразність у кольоровій фотографії.
5.	Технічне забезпечення фотокореспондента.
6.	Архівування та обробка фотознімків.
7.	Перші кроки фотожурналістики.
8.	Перші спроби та перші фотожурналістські роботи.
9.	Г. П.Шевченко – перший український етнофотограф.
10.	Поява фотографії у Львові 1839 році, її поширення Україною.
11.	Історичні фотографічні центри України: Київ, Полтава, Чернігів, Харків, Єкатеринослав, Львів.
12.	Фотографічні листівки.
13.	Діафрагма і глибина різко зображувального простору (ГРЗП) – основний

	технічний засіб у творчості фотографа, фотокореспондента.
14.	Урбаністичне фото.
15.	Фото на згадку.
16.	Специфіка робота фотоательє.
17.	Перші українські фотокореспонденти.
18.	Робота з пресою, театрами, масовими заходами.
19.	Труднощі та тонкощі в стосунках між фотожурналістом та його об'єктами.
20.	Зйомка камерою мобільного телефона і цифровим фотоапаратом.
21.	Особливості сучасної фотографії: екстремальні теми, антиестетика, сюрреалістичний гламур.
22.	Особливості сучасної фотографії в Україні.
23.	Цифрова фотографія проти друкованої продукції.
24.	Постановочні фото проти натуралістичної зйомки.
25.	Діафрагма. ГРЗП – використання цього прийому у фотозйомці.
26.	Репродукційна зйомка. Макро- і мікрозйомка.
27.	Зйомка з кіноекрана, екрана телевізора чи монітора комп'ютера. Багаторазова експозиція.
28.	Фотографія в сучасному мистецтві та медіарті.
29.	Вплив новітніх технологій на розвиток фотографії.
30.	Комерціалізація фото. Сучасні фотоконкурси та бієнале.

7. ТРЕНІНГ, КПЗ

Метою проведення тренінгу з дисципліни «Фотожурналістика» є створення неформального, невимушеного спілкування, яке відкриває перед групою студентів варіанти аналізу рівня сформованості, перспективи розвитку і проблеми (якщо є) мовленнєвої компетенції студента.

1. *Вступна частина* проводиться з метою ознайомлення студентів з темою тренінгового заняття.

2. *Організаційна частина* полягає у створенні робочого настрою у студентській групі, ознайомленні з правилами проведення тренінгового заняття та умов підбиття підсумків.

3. *Практична частина* реалізується групою чи підгрупами студентів чисельністю 4-5 осіб шляхом виконання завдань чи вирішення проблемних питань тренінгового заняття.

4. *Підведення підсумків* відбувається шляхом обговорення результатів виконання тренінгового завдання групою чи підгрупами студентів, обміну думками з питань, винесених на тренінгове заняття.

Тема: Постпродакшн-обробка фотознімків та підготовка їх до публікації у масмедіа (4 год.).

Порядок проведення:

(проводиться у формі тренінгу)

1. Формулювання назви проекту.
2. Постановка проблеми, підготовка анотації проекту (робота в групах).
3. Визначення цілей і задач проекту (робота в групах).
4. Розробка методів проекту (робота в групах).
5. Визначення форм оцінки, звітності і результативності проекту.
6. Основні вимоги до підготовки резюме на виконавців проекту і розподіл обов'язків по виконанню проекту.

КОМПЛЕКСНЕ ПРАКТИЧНЕ ІНДИВІДУАЛЬНЕ ЗАВДАННЯ

Комплексне практичне індивідуальне завдання з дисципліни «Фотожурналістика» є видом позааудиторної роботи студента і виконуються ним самостійно під безпосереднім керівництвом викладача.

Метою КПЗ є узагальнення вивченого за курс, систематизація програмного матеріалу та практичне застосування знань та умінь студента, розвиток навичок самостійної роботи, стимулювання творчості студентів і закладання підвалин для їх подальшої науково-дослідної роботи.

Індивідуальні завдання виконує кожен студент шляхом *підготовки, виголошення та публічного аналізу промови на задану тему.*

Виконання КПЗ є обов'язковим складовим модулем залікового кредиту з курсу, компонентом підсумкової оцінки.

Орієнтовні теми КПЗ:

1. Історичні етапи розвитку фотографії.

- 2.Внесок Нісефора Ньєпса в розвиток фотографії.
- 3.Внесок Луї Даггера в розвиток фотографії.
- 4.Перехід з елітарних експериментів в масовий рух в історії фотографії.
- 5.Фотографія як репортаж з повсякденної дійсності.
- 6.Поява фотографії в Україні.
- 7.Перші українські фотокореспонденти.
- 8.Чинники еволюції фотографії до фотомистецтва та фотожурналістики.
- 9.Фотографія як самостійний жанр у видавничій та пресовій діяльності.
- 10.Особливості сучасної фотографії в світі.
- 11.Сучасні фотоконкурси та бієнале.
- 12.Засади створення фотопортрету.
- 13.Засади створення фотопейзажу.
- 14.Засади створення фотонатюрмору.
- 15.Засади створення деталізованого фото (фотокомпозиція).
- 16.Підготовка фоторепортажу.
- 17.Підготовка урбаністичного фото.
- 18.Базові засади кадрування.
- 19.Вдалий вибір позиції в роботі фотокореспондента.
- 20.Засади роботи фотографа зі світлом.
- 21.Фотографування з допоміжними техніками, пристроями.
- 22.Формати фотографій.
- 23.Підготовка фото до друку.
- 24.Базові засади редагування фотографії.
- 25.Базові засади виявлення фотофейків.
- 26.Морально-етичні засади роботи фотожурналіста: заборонене і дозволене.

КПЗ оцінюється за такими параметрами:

- Вибір і реєстрація теми КПЗ
- письмовий звіт про виконану роботу
- усний звіт про виконану роботу (*публічний виступ-презентація*): промова (3 хв.) з використанням роздаткових чи аудіовізуальних матеріалів, невербальних засобів спілкування, участь в обговоренні інших виступів.

Електронна презентація наукової інформації

Електронна презентація наукового тексту – спосіб подання наукової інформації за допомогою мультимедіа-можливостей (зображення, звуку, відео), які відповідають за зорове, слухове, кінестетичне сприйняття інформації.

Потреба в електронних презентаціях зумовлена можливістю ознайомити з унікальними інформаційними матеріалами (картинами, відеофрагментами), необхідністю систематизації і структурного поділу, візуалізацією досліджуваних явищ, процесів, взаємозв'язків між об'єктами.

Використання електронних презентацій дає змогу підвищити інформативність і ефективність повідомлення, адже одночасно задіяні зоровий і слуховий канали сприйняття. Результати досліджень (за В. Єфремовим) свідчать, що ефективність слухового сприйняття інформації становить 15%, зорового – 25%, а їх одночасне включення підвищує ефективність сприйняття до 65%. До того ж наявність тексту

наукової доповіді у вигляді електронної презентації уможлиблює організування самостійної роботи з подібним ресурсом.

Головне завдання презентації – поглиблення сприйняття інформації учасниками наукового заходу.

В електронній презентації повинні бути чітко сформульована мета, продумана структура і порядок подання інформації, розроблена концепція.

Підготовка презентації охоплює такі етапи:

1. Концептуальне проектування (формування концепції, образу продукту, визначення його структури, змістової спрямованості, мети; результатом цього етапу є виникнення ескізу продукту);

2. Безпосереднє проектування (створення шаблонів, заготовок слайдів й основних інформаційних компонентів (текстових фрагментів, графічних об'єктів) і наповнення їх відповідним змістом);

3. Реалізація й аналіз результатів.

Основною одиницею електронної презентації в середовищі PowerPoint є слайд, або кадр інформації (кольорове або чорно-біле фотографічне зображення, що проектується на екран), створений з урахуванням ергономічних (допустимі фізичні, нервові, психічні) вимог візуального сприйняття інформації.

Найважливішими принципами розроблення електронних презентацій дослідники вважають:

– оптимальний обсяг (значна кількість слайдів викликає втому і відволікає від суті дослідження; слайди мають виконувати функцію доповнення, уточнення інформації; не повинно бути некоментованих слайдів);

– урахування вікових особливостей і рівня підготовки глядачів (потрібно забезпечити розуміння змісту кожного слова, речення, поняття, схеми, графіка);

– науковість і достовірність (яскраві картинки, інформація не мають суперечити реальним фактам);

– урахування особливостей сприйняття інформації з екрана (коли глядач читає текст з екрана комп'ютера – мозок працює в уповільненому режимі; якщо інформація подана у графічному вигляді – мозок працює швидше). Бажано текстову інформацію звести до мінімуму, скористатися схемами, діаграмами, рисунками, фотографіями, анімацією, фрагментами фільмів. До того ж поняття й абстрактні положення сприймаються легше, якщо супроводжуються конкретними фактами, цитатами, відеофрагментами.

Важливим є співвідношення кількості різних елементів презентації та їх послідовності. Можливе застосування ефекту раптовості і розмаїття анімаційних прийомів з допомогою PowerPoint XP;

– естетичність (кольорове поєднання, витриманість стилю в оформленні слайдів; не бажано, щоб тон відволікав увагу від розташованого на ньому тексту; слід враховувати і розміри залу, де відбудеться науковий захід). **Теплі кольори** (червоний, помаранчевий, жовтий) **стимулюють**; **холодні** (синій, фіолетовий, голубий, зелений) – **заспокоюють**; **нейтральними** є світло-рожевий, сіро-голубий, жовто-зелений, коричневий; поєднання двох кольорів істотно впливає на зоровий комфорт, а деякі (зелені букви на червоному фоні) можуть призвести навіть до стресу. **Краще сприймається поєднання білого шрифту на темно-синьому фоні, лимонно-жовтого на червоному, чорного на білому, жовтого на синьому.** Білий колір вважають найсильнішим засобом виразності.

Кольорова схема має бути однаковою на всіх слайдах, це створює відчуття зв'язності, наступності, стильності, комфортності. Фон є елементом другого плану і повинен виділяти, відтіняти інформацію на слайді, але не заступати її.

Обираючи шрифт для вербальної інформації, потрібно зважати, що прописні букви сприймаються важче, ніж рядкові. Відношення товщини основних шрифтів до висоти становить 1:5.

Варто пам'ятати, що вплив мультиплікації тим сильніший, чим коротший її показ. Будь-який анімаційний об'єкт знижує сприйняття матеріалу, відволікає від суті, порушує динаміку уваги.

Оптимальна кількість тексту на екрані – не більше 6 слів у 6 рядках. Використовуючи рисунки, графіки, теж слід зберігати відчуття міри.

Застосовуючи відеофрагмент (для 10-хвилинної доповіді – орієнтовно 1 хвилина), доцільно спочатку пояснити, з якою метою його подано, далі прокоментувати побачене як ілюстрацію основної ідеї доповіді. Від слайдів краще розташуватися зліва (так іде погляд слухачів – зліва направо) і користуватися презентером, щоб керувати презентацією дистанційно.

Тексти у презентації повинні бути компактними. Усі положення, визначення, висновки потрібно побудувати на науковій основі **логічно** (щоб легко простежувалися логічні зв'язки між викладеними поняттями), **доступно** (текст має бути зрозумілим, нові терміни вимагають пояснення), **однозначно** (єдине тлумачення тексту), **лаконічно** (максимально короткий текст), **завершено** (логічно завершений зміст кожної частини текстової інформації).

Критеріями оцінювання електронної презентації є логічність у викладі матеріалу, якість оформлення роботи, відповідність форми і змісту, ступінь емоційного впливу.

Письмовий звіт із КППЗ студент повинен виконати та подати на кафедру за три дні до проведення залікового модуля, що є підставою для допуску його до складання цього модуля. Захист КППЗ відбувається у встановлені терміни відповідно до робочого плану курсу та затвердженого графіка модульного контролю.

Що може повпливати на позитивне сприйняття презентації:

- надто схвильований вигляд чи тон доповідача;
- монотонність словесного супроводу слайд-шоу;
- відсутність зорового контакту доповідача з аудиторією;
- студент зчитує, а не коментує інформацію зі слайдів;
- використаний занадто дрібний шрифт на візуальних матеріалах;
- ужито занадто багато спеціальної термінології;
- презентація перевантажена даними чи деталями;
- доповідач має погані навички володіння ПК, не знає специфіки програми Power Point;
- словесний супровід не відповідає візуалізованій інформації;
- відсутні висновки і логічне завершення презентації.
- *Оцінюється* електронна презентація за такими критеріями:
- логічність у викладі наукової інформації;
- якість оформлення матеріалів;
- відповідність форми і змісту;
- ступінь емоційного впливу на аудиторію.

8. ЗАСОБИ ОЦІНЮВАННЯ ТА МЕТОДИ ДЕМОНСТРУВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Процес активізації навчання вимагає певної спільної діяльності студента і викладача, застосування різноманітних засобів, форм, системи дій, прийомів, спрямованих на виконання навчальних завдань.

Під час викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачене застосування як активних, так й інтерактивних навчальних технологій, серед яких: робота в малих групах, кейс-метод, презентації, ознайомлювальні (початкові) ігри, дебати, диспути, дискусії, студентські проекти, а також практичні та індивідуальні заняття, консультації, бесіди, тестування, робота з літературою, реферування, самостійна робота, виконання КПЗ. У навчальному процесі передбачається використання новітніх комп'ютерних технологій.

У процесі вивчення дисципліни «Фотожурналістика» використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання:

- поточне опитування – робота на заняттях (відвідуваність; презентаційні виступи на практичних заняттях, участь у дебатах) та тестування;
- залікове модульне тестування та опитування;
- командні проекти (презентація свого фаху);
- реферати, есе;
- презентації результатів виконаних завдань;
- оцінювання результатів КПЗ;
- проміжний контроль – самостійна робота;
- ректорська контрольна робота;
- інші види індивідуальних та групових завдань.

Види роботи студента:

1. Робота на практичних заняттях

- участь в обговоренні питань;
- презентаційні виступи на заняттях;
- застосування кейс-методу;
- активна участь у ділових іграх, дебатах;
- розв'язання тестових завдань.

2. Самостійна робота:

- робота з джерелами;
- презентація результатів;
- виконання студентського проекту (КПЗ).

3. Контрольні зрізи (написання модульної роботи).

Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів і перескладання. Для виконання індивідуальних завдань і проведення контрольних заходів встановлюються конкретні терміни. Перескладання модулів відбувається з дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності. Використання друкованих і електронних джерел інформації під час контрольних заходів та екзаменів заборонено.

Політика щодо відвідування. Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, карантин, воєнний стан, хвороба, закордонне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу з дозволу дирекції факультету.

9. КРИТЕРІЇ, ФОРМИ ПОТОЧНОГО ТА ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ

Підсумковий бал (за 100-бальною шкалою) з дисципліни «Основи медіавиробництва» визначається як середньозважена величина, залежно від питомої ваги кожного складника залікового кредиту:

Заліковий модуль 1	Заліковий модуль 2	Заліковий модуль 3	Заліковий модуль 4	Разом
20 %	20 %	20 %	40%	100 %
1. Усне опитування під час занять. (6 тем по 5 балів = 30 балів) 2. Письмова робота = 70 балів.	1. Усне опитування під час занять (8 тем по 5 бали = 40 балів). 2. Письмова робота = 60 бали.	1. Написання та захист КППЗ = 80 балів. 2. Виконання завдань під час тренінгу = 20 балів.	1. Тестові завдання (5 тестів по 6 балів за тест) – макс. 30 балів 2. Теоретичні питання (2 питання) – по 35 балів, макс. 70 балів.	

Шкала оцінювання

<i>За шкалою ЗУНУ</i>	<i>За національною шкалою</i>	<i>За шкалою ECTS</i>
90–100	відмінно	A (відмінно)
85–89	добре	B (дуже добре)
75–84		C (добре)
65–74	задовільно	D (задовільно)
60–64		E (достатньо)
35–59	незадовільно	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)
1–34		F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)

**10. ІНСТРУМЕНТИ, ОБЛАДНАННЯ ТА ПРОГРАМНЕ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ, ВИКОРИСТАННЯ ЯКИХ ПЕРЕДБАЧАЄ НАВЧАЛЬНА
ДИСЦИПЛІНА**

№ з/п	Найменування	Номер теми
1.	Мультимедійний проєктор	14
2.	Проекційний екран	14
3.	Наявність доступу до мережі Інтернет (за необхідності)	1–14
4.	Ноутбук	14
5.	Комунікаційне програмне забезпечення (Zoom) для проведення занять у режимі он-лайн (за необхідності)	1–14
6.	Комунікаційна навчальна платформа (Moodle) для організації дистанційного навчання (за необхідності)	1–14
7.	Інструменти Microsoft Office (PowerPoint і т.ін.)	14

11. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

1. Балаклицький М. А. Зображальна журналістика : навчально-методичний посібник для студентів зі спеціальності «Журналістика». Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2019. 84 с.
2. Іванюха Т. Функції фотоілюстрації у сучасних молодіжних виданнях / Т. Іванюха, М. Тупіков // Молодий вчений. 2018. № 12 (39). С. 190–192.
3. Іващук А.А. Жанрові трансформації фотожурналістики. Модернізація та наукові дослідження: інтеграція науки та практики. –Херсон: Видавництво «Молодий вчений», 2020. – С.68-71
4. Максимович М. Сучасна фотожурналістика: проблеми, виклики, перспективи. Вісник національного університету «Львівська політехніка». Серія «Журналістські науки». Львів, 2019. С. 29-36.
5. Мелещенко О. Замітка у пресовій і фотожурналістиці. Наукові записки Інституту журналістики, 2019. С. 48-69.
6. Good J., Lowe P. Understanding Photojournalism. London: Routledge, 2020.
7. Horton B. Associated Press Guide to Photojournalism. McGraw-Hill Education. 2020. 224 p.
8. Owens J. Television Sports Production. Routledge, 2021. 302 p.
9. Stewart P. Broadcast Journalism: Techniques of Radio and Television News. Rourledge, 2021. 406 p.
10. Keller T. Television News: The Heart and How-To of Video Storytelling. Routledge, 2019. 488 p.

Інформаційні ресурси

1. Веб-сайт. URL: <http://tij.org>
2. Веб-сайт. URL: <http://hussainmansoor.wordpress.com/investigativejournalism>
3. Веб-сайт. URL: www.library.ukma.kiev.ua/guide/rules.html
4. Веб-сайт. URL: www.journ.univ.kiev.ua.
5. Веб-сайт. URL: www.nsju.org